

Byla C-223/19

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2019 m. kovo 13 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Landesgericht Wiener Neustadt (Austrija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. kovo 11 d.

Ieškovas:

YS

Atsakovė:

NK AG

Pagrindinės bylos dalykas

7 096,09 EUR mokėjimas ir būsimų teisių, kylančių iš pensijos kaupimo sutarties, pripažinimas

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sąjungos teisės, visų pirma draudimų diskriminuoti, išaiškinimas, SESV 267 straipsnis

Prejudiciniai klausimai

1. Ar į 1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvos 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje ir (arba) 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo taikymo sritį patenka valstybės narės teisės normos, lemiančios tai, kad, buvęs

darbdavys, išmokėdamas profesines pensijas, iš daug didesnio vyrų, turinčių teisę į profesinę pensiją, skaičiaus nei iš moterų, turinčių teisę į profesinę pensiją, skaičiaus gali atskaityti tam tikras sumas ir laisvai jomis disponuoti, ir ar tokios normos yra diskriminuojančios, kaip tai suprantama pagal šias direktyvas?

2. Ar į 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, taikymo sritį patenka valstybės narės teisės normos, diskriminuojančios dėl amžiaus, nes pagal jas finansinė našta tenka išimtinai vyresnio amžiaus asmenims, pagal privatinę teisę turintiems teisę į profesinės pensijos išmokas, dėl kurių buvo susitarta kaip dėl tiesioginių apibrėžtų išmokų, o jaunesnio amžiaus ir jauni asmenys, sudarę profesinių pensijų kaupimo sutartis, finansinės naštos nepatiria?

3. Ar taip pat tuo atveju, kai valstybės narės teisės normose nėra diskriminavimo, kuris būtų uždraustas pagal Direktyvą 79/7/EEB, Direktyvą 2000/78/EB ir Direktyvą 2006/54/EB, profesinėms pensijoms turi būti taikomos Pagrindinių teisių chartijos nuostatos, visų pirma jos 20 ir 21 straipsniuose įtvirtinti draudimai diskriminuoti?

4. Ar Pagrindinių teisių chartijos 20 ir paskesnius straipsnius reikia aiškinti taip, kad jiems prieštarauja valstybės narės teisės normos, kuriomis įgyvendinama Sąjungos teisė, kaip tai suprantama pagal Pagrindinių teisių chartijos 51 straipsnį, ir kurios asmenis, pagal privatinę teisę turinčius teisę į profesinę pensiją, palyginti su kitais asmenimis, turinčiais teisę į profesinę pensiją, diskriminuoja dėl lyties, amžiaus, turtinės padėties ar dėl kitų priežasčių, pavyzdžiui, dėl buvusio darbdavio dabartinių nuosavybės santykių, ir ar pagal Pagrindinių teisių chartiją toks diskriminavimas yra draudžiamas?

5. Ar nacionalinės teisės nuostatos, kurios tik nedidelę dalį asmenų, turinčių iš sutarties kylančią teisę į profesinę pensiją, išmokamą tiesioginių apibrėžtų išmokų forma, įpareigoja mokėti tam tikras sumas buvusiam darbdaviui, diskriminuoja ir dėl turtinės padėties, kaip tai suprantama pagal Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnį, jei jos taikomos tik asmenims, gaunantiems didesnes profesines pensijas?

6. Ar Pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jam prieštarauja valstybės narės teisės normos, kuriose yra numatytas tiesiogiai pagal įstatymą ir be jokios kompensacijos vykdomas eksproprijuojantis dviejų privačių asmenų sudaryto susitarimo dėl tiesioginių apibrėžtų išmokų forma išmokamos profesinės pensijos suvaržymas buvusio įmonės, kuri pasirūpino profesinės pensijos mokėjimu ir kuri nepatiria finansinių sunkumų, darbuotojo nenaudai?

7. Ar sutarčių laisvės principą pažeidžiantis, įstatymu nustatytas asmens, turinčio teisę į profesinę pensiją, buvusio darbdavio įpareigojimas neišmokėti tam tikrų sutarto darbo užmokesčio (sutartos profesinės pensijos) dalių reiškia darbdavio nuosavybės teisės suvaržymą?

8. Ar Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jam prieštarauja valstybės narės teisės normos, kuriose yra numatyta tiesiogiai pagal įstatymą vykdoma ekspropriacija ir nėra numatytos jokios kitos galimybės šią ekspropriaciją užginčyti, išskyrus ieškinio pareiškimą naudoti iš ekspropriacijos gaunamam asmeniui (buvusiam darbdaviui ir pensijos kaupimo sutarties skolininkui), reikalaujant atlyginti žalą ir grąžinti eksproprijuotą pinigų sumą?

Nurodyti Bendrijos teisės aktai

SESV, konkrečiai 157 straipsnis

ESS, konkrečiai 2 ir 3 straipsniai

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija, konkrečiai 17, 20 ir paskesni, 47 ir 51 straipsniai

1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje, konkrečiai 4 straipsnio 1 dalis, 7 straipsnis

2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, konkrečiai 6 straipsnis

2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo

Nurodyti nacionalinės teisės aktai

Niederösterreichisches Landes- und Gemeindebezugesgesetz (Žemutinės Austrijos federalinės žemės ir savivaldybių organų narių atlyginimų įstatymas, toliau – *NÖ Landes- und Gemeindebezugesgesetz*), konkrečiai 24a straipsnis

Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (Bendrasis socialinio draudimo įstatymas, toliau – *ASVG*), konkrečiai 711 straipsnis

Sonderpensionenbegrenzungsgesetz (Įstatymas dėl specialių pensijų ribų, toliau – *SpBegrG*), konkrečiai 1 straipsnis

Bundesverfassungsgesetz über die Begrenzung von Bezügen öffentlicher Funktionäre (Federalinis konstitucinis įstatymas dėl tarnautojų atlyginimų ribų, toliau – *BezBegrBVG*), konkrečiai 1, 10 straipsniai

Pensionsanpassungsgesetz 2018 (Pensijų dydžio koregavimo įstatymas, toliau – *PAG 2018*)

Betriebspensionsgesetz (Profesinių pensijų įstatymas, toliau – BPG), konkrečiai 2 straipsnis

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

Ieškovas, be įstatyme numatytos pensijos, gauna profesinę pensiją iš buvusios darbdavės – *NK AG*. 1992 m. kovo 2 d. tarp jo ir *NK AG* sudarytoje pensijos kaupimo sutartyje numatytos tiesioginės apibrėžtos *NK AG* išmokos ir nuostata dėl indeksavimo.

Ieškovo darbo sutartis su *NK AG* bendru sutarimu baigėsi 2010 m. balandžio 1 d.

Nuo 2010 m. gruodžio 17 d. ieškovas, be įstatyme numatytos pensijos ir pensijų kasos mokamos profesinės pensijos, pagal 1992 m. kovo 2 d. sutartį gauna ir *NK AG* tiesiogiai mokamą profesinę pensiją.

Nuo tos ieškovo gaunamos profesinės pensijos dalies, dėl kurios buvo sutartos tiesioginės apibrėžtos išmokos, nuo 2015 m. sausio 1 d. *NK AG* atskaito tam tikrą sumą. Pensijų kasos mokama profesinės pensijos dalis, atvirkščiai, išmokama be jokių atskaitymų.

2018 m. balandžio 23 d. *NK AG* raštu informavo ieškovą, kad bendrovės jam mokamai pensijai yra taikomos PAG 2018 nuostatos, todėl 2018 m. jo profesinė pensija nebus koreguojama. Tiesiogiai mokama profesinės pensijos dalis nuo 2018 m. vasario 1 d. turėjo būti padidinta 3 %.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 1 Ieškovas teigia, jog yra diskriminuojamas dėl lyties arba dėl amžiaus ir turtinės padėties. Be to, jis mano, kad dėl nepagrįstos ir neatlygintinos ekspropriacijos pažeidžiama jo nuosavybės teisė, o dėl sutarčių laisvės suvaržymo – atsakovės nuosavybės teisė. Ieškovas taip pat teigia neturintis galimybių pasinaudoti veiksminga teisine gynyba dėl nagrinėjamos normos.
- 2 Atsakovė tvirtina, jog pagal *NÖ Landes- und Gemeindebezüegersetz* 24a straipsnį privalo atskaityti sumas, dėl kurių buvo pareikštas ieškinys, o pagal *ASVG* 711 straipsnį ji privalėjo 2018 m. nedidinti ieškovo profesinės pensijos. Jos manymu, minėtosios normos Sąjungos teisei neprieštarauja. Ieškovo argumentai, susiję su diskriminavimu dėl lyties ir amžiaus, yra nepagrįsti.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 3 Ir *NÖ Landes- und Gemeindebezüegersetz* 24a straipsnis, ir *Allgemeines Sozialversicherungsgesetz* 711 straipsnis buvo priimti dėl *SpBegrG*. Šiuo įstatymu buvo pakeistas *Bundesverfassungsgesetz über die Begrenzung von Bezügen öffentlicher Funktionäre (BezBegrBVG)*, siekiant apriboti didelius tarnautojų

atlyginimus. Be kita ko, buvo išplėsta *BezBegrBVG rationae personae* taikymo sritis: jis pradėtas taikyti ir „buvusiems subjektų, kuriems taikoma *Rechnungshof* (Austrijos audito rūmai) kontrolė, tarnautojams“. Kadangi *Rechnungshof* kontrolė taikoma ir pagal privatinę teisę veikiančioms įmonėms, kurias kontroliuoja federacija arba atskiros federalinės žemės, šis įstatymas, be kita ko, varžo atskiras sutartis, kuriose darbuotojai su darbdaviu susitarė dėl profesinių pensijų. Šios normos buvo priimtos kaip konstitucinės teisės nuostatos, siekiant apriboti galimybę skusti jas *Verfassungsgerichtshof* (Konstitucinis Teismas).

- 4 Kompetencijų pasidalijimas federacinėje Austrijos valstybėje reiškia, kad federalinis įstatymas *SpBegrG* negali tiesiogiai varžyti įmonių, kurioms dėl kontroliuojančios federalinių žemių įtakos šiose įmonėse taikoma *Rechnungshof* kontrolė, darbuotojų sutarčių. Todėl *BezBegrBVG* 10 straipsnio 6 dalyje buvo nustatyta, kad federalinių žemių teisės aktų leidėjai turi teisę priimti federalinėms normoms prilyginamus teisės aktus, skirtus subjektų, kurių atitinkamus akcijų paketus valdo federalinė žemė, tarnautojams ir buvusiems tarnautojams. Šia galimybe pasinaudojo ne visos federalinės žemės. Kaip rodo nagrinėjamas ginčo atvejis, Žemutinėje Austrijoje atitinkamas federalinės žemės įstatymas buvo priimtas, o, pavyzdžiui, Vienoje – ne.
- 5 Šių įstatymo normų padarinius atskleidžia nagrinėjama byla: buvęs į biržos sąrašus įtrauktos akcinės bendrovės, kurios 51 % akcijų priklauso Žemutinės Austrijos federalinei žemei, darbuotojas, ėjęs vadovaujančias pareigas, pirmą kartą ir jam pačiam netikėtai patenka į *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* taikymo sritį. Prieš pakeitimą šis įstatymas reglamentavo tik tarnautojų atlyginimus, dabar jis varžo ir privačias darbo ir pensijos kaupimo sutartis. Pagal *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24a straipsnį asmenys, turintys teisę į pensiją pagal susitarimus dėl išmokų su subjektais, kuriems dėl Žemutinės Austrijos federalinės žemės turimo kontrolinio akcijų paketo arba finansinėms, ekonominėms arba organizacinėms priemonėms vykdomos faktinės kontrolės taikoma *Rechnungshof* kontrolė, privalo mokėti pensijų užtikrinimo įmoką. Pensijų užtikrinimo įmoką atskaito mokanti institucija ir perveda federalinės žemės įstatymu įkurtam subjektui arba įmonei, iš kurios pensijos yra gaunamos. Pagal ASVG 711 straipsnį 2018 m. kalendoriniais metais pensijos didinamos ne taikant koregavimo koeficientą, o taip, kaip nustatyta šiame straipsnyje.
- 6 *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24a straipsnyje ir ASVG 711 straipsnyje yra nuostatų, tiesiogiai varžančių profesinės pensijos, į kurią ieškovas turi teisę pagal sutartį su buvusiu darbdaviu, dydžio nustatymo sąlygas. Todėl jos patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį.
- 7 Požiūri, kad šios normos įgyvendina Sąjungos teisę, kaip tai suprantama pagal Pagrindinių teisių chartijos 51 straipsnį, visų pirma galima pagrįsti tuo, kad *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24a straipsnio ir ASVG 711 straipsnio norminis turinys patektų į šių pirminės ir antrinės Sąjungos teisės aktų taikymo sritį:

- ESS 2 ir 3 straipsniai bei SESV 157 straipsnis, kuris pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją taikomas ir darbo užmokesčiui pagal profesinių pensijų sistemą.
 - Direktyva 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje.
 - 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus.
 - Naujos redakcijos Direktyva 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo.
- 8 Galima daryti nuorodą į 2016 m. birželio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-122/15, kuriame, be kita ko, buvo pripažinta, kad išmokos, mokamos pagal pensijų sistemą iš esmės dėl suinteresuotojo asmens darbo, priskiriamos prie jo darbo užmokesčio ir patenka į vienodą požiūrį nustatančių direktyvų taikymo sritį. (žr. ir 2008 m. balandžio 1 d. Teisingumo Teismo Sprendimą *Maruko*, C-267/06).
 - 9 Kadangi minėtosios Austrijos normos tiesiogiai priklauso Austrijos privalomojo socialinio pensijų draudimo sistemai, nes jos įstatymu varžo privačių asmenų sudarytas pensijos kaupimo sutartis, jos patektų į Direktyvos 79/7/EEB taikymo sritį. Be to, pagal 2011 m. spalio 20 d. Teisingumo Teismo Sprendimą *Brachner* (C-123/10) valstybės narės metinio pensijų dydžio koregavimo sistemai yra taikoma Direktyva 79/7/EEB.
 - 10 *NÖ Landes- und Gemeindebezügegesetz* 24a straipsnyje ir ASVG 711 straipsnyje išskiriamos ir nevienodai traktuojamos sutartis dėl profesinių pensijų turinčių asmenų grupės. Skirtumas pirmiausia daromas tarp asmenų, turinčių sutartis dėl profesinės pensijos tiesioginių apibrėžtų išmokų forma, ir asmenų, turinčių sutartis dėl kitokios formos profesinės pensijos (pavyzdžiui, pensijų kasa, draudimas).
 - 11 Asmenų, turinčių sutartis dėl profesinės pensijos tiesioginių apibrėžtų išmokų forma, grupėje toliau daromas skirtumas, ar sutartis buvo sudaryta su įmone, kuriai šiuo metu taikoma *Rechnungshof* kontrolė, ar su kita įmone. Šiuo aspektu neturi reikšmės, ar profesinės pensijos kaupimo sutarties sudarymo momentu įmonė buvo kontroliuojama *Rechnungshof* ar ne.
 - 12 Minėtosios normos sukelia toliau nurodytą skirtingą požiūrį:
 - Visiems asmenims, kurie profesinę pensiją gauna pagal pensijų kasos arba gyvybės draudimo modelį, minėtieji Austrijos įstatymai netaikomi. Šių asmenų atveju neturi reikšmės, ar buvęs darbdavys šiuo metu yra kontroliuojamas *Rechnungshof* ar ne.

- Visiems asmenimis, kurie turi sutartis su subjektu dėl profesinės pensijos tiesioginių apibrėžtų išmokų forma, bet kurių reikalavimai buvo patenkinti iki 2015 m. sausio 1 d., minėtieji Austrijos įstatymai netaikomi. Šių asmenų atveju irgi neturi reikšmės, ar buvęs darbdavys šiuo metu yra kontroliuojamas *Rechnungshof* ar ne.
 - Visiems asmenims, turintiems tiesioginių apibrėžtų išmokų sutartis su *Rechnungshof* kontroliuojama įmone, minėtosios normos yra taikomos. Visiems asmenims, turintiems sutartis dėl profesinės pensijos tiesioginių apibrėžtų išmokų forma su įmone, kurios *Rechnungshof* šiuo metu nekontroliuoja, minėtosios normos nėra taikomos.
 - Visiems asmenims, turintiems sutartis dėl profesinės pensijos tiesioginių apibrėžtų išmokų forma su įmone, kurią *Rechnungshof* kontroliuoja, bet kurios akcininkė yra federalinė žemė, nepriėmusi tokios teisės normos, kaip antai *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24a straipsnis, pavyzdžiui, Vienos federalinė žemė, minėtosios normos nėra taikomos.
 - Minėtosios normos netaikomos visiems jauniems ir jaunesnio amžiaus asmenims, nes maždaug nuo 2000 m. Austrijoje nebesudaromos sutartys dėl profesinės pensijos tiesioginių apibrėžtų išmokų forma. Todėl *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24a straipsnis ir *ASVG* 711 straipsnis taikomi tik asmenims, kurie pensijos kaupimo sutartis sudarė iki 2000 m. Kadangi tokios pensijos kaupimo sutartys anksčiau paprastai būdavo sudaromos tik išdirbus įmonėje ilgesnį laiką ir pasiekus tam tikras vadovaujančias pareigas (galima daryti prielaidą, kad sudarant tokias sutartis tarnautojai būdavo vidutiniškai sukakę daugiau nei 40 metų), šie asmenys šiandien yra senyvo ar netgi labai seno amžiaus. Jaunesniems asmenims minėtosios normos netaikomos, nes sudarydami pensijos kaupimo sutartis su jais darbdaviai renkasi pensijų kasos ar draudimo modelį. Tokiu būdu pagal minėtasias normas daromas skirtumas tarp vyresnių nei maždaug 60 metų ir jaunesnių nei maždaug 60 metų asmenų.
- 13 Be to, nagrinėjant bylą, išsamiai ir darant nuorodas į oficialią Austrijos statistiką buvo parodyta, kad ir *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24a straipsnis, ir *ASVG* 711 straipsnis daugiausia riboja vyrų profesines pensijas. Dėl šios priežasties kito darbo ir socialinių bylų teismo paraleliai nagrinėtoje byloje *ASVG* 711 straipsnis nebuvo taikytas kaip prieštaraujantis Sąjungos teisei.
- 14 Gali būti, kad toks skirtingas požiūris diskriminuoja ieškovą visų pirma dėl lyties arba dėl amžiaus ir turtinės padėties. Jei taip yra, tai reikštų, kad šios normos prieštarauja ne tik vienodą požiūrį reglamentuojančioms direktyvoms, bet ir bendriesiems draudimams diskriminuoti, visų pirma Pagrindinių teisių chartijos 20 ir paskesniems straipsniams.
- 15 Vadinamųjų „pensijų užtikrinimo įmokų“ atskaitymas atsakovės naudai neturi ir negali būti skirtas ekonominei ir (arba) teisinei lyčių situacijai suvienodinti. Moterų padėties niekaip negali pagerinti ir ieškovo profesinės pensijos

nedidininimas 2018 m., kuris taip pat suteikia naudos tik atsakovei. Taip pat siekiant teisingumo lyčių srityje tokios priemonės nėra nei proporcingos, nei būtinos šiam tikslui pasiekti.

- 16 *NÖ Landes- und Gemeindebezügesetz* 24a straipsnis, pagrindinės *SpBegrG* normos ir ASVG 711 straipsnis, ko gero, neatitinka ir Direktyvos 79/7/EEB 7 straipsnio išimčių taikymo sąlygų.
- 17 Sprendime *Brachner* (C-123/10) Teisingumo Teismas yra pripažinęs, kad kai yra neigiamai paveikiama ir atsiduria mažiau palankioje padėtyje faktiškai daug didesnė procentinė dalis moteriškos nei vyriškos lyties pensijų gavėjų, kasmetinio pensijų koregavimo sistema netiesiogiai diskriminuoja moteris, todėl pažeidžia Direktyvos 79/7/EEB 4 straipsnio 1 dalį.
- 18 Jei toks Direktyvos 79/7/EEB aiškinimas taikytinas ir atvirkštiniu atveju, kai tam tikra norma neigiamai paveikia daugiau vyrų nei moterų, tai reikštų, kad *NÖ Landes- und Gemeindebezügesetz* 24a straipsnis ir ASVG 711 straipsnis netiesiogiai diskriminuoja ieškovą, kaip vyrą.
- 19 Sprendime *Brachner* (C-123/10) Teisingumo Teismas yra aiškiai pripažinęs, kad pagal pensijų koregavimo sistemą turi būti siekiama išlaikyti visų pensijų perkamąją galią, atsižvelgiant į vartojimo kainų pokyčius. To paties tikslo turi būti siekiama ir ieškovo sudarytos pensijos kaupimo sutarties sąlyga dėl pensijos koregavimo. Tačiau ASVG 711 straipsnis draudžia atsakovei 2018 m., laikantis sutarties, atlikti ieškovo profesinės pensijos koregavimą.
- 20 „*Rechnungshof* atliekamos ieškovo buvusio darbdavio kontrolės“ kriterijus nėra tinkamas skirtingai traktuoti profesinę pensiją gaunančių asmenų grupėms. *Rechnungshof* atliekama kontrolė iš tiesų skirta kontroliuoti Žemutinės Austrijos federalinės žemės dalyvavimą į biržos sąrašus įtrauktos verslo įmonės kapitale ir neturi nieko bendra su ieškovo ir *NK AG* sutartiniais santykiais. Šią aplinkybę pirmiausia liudija tai, kad ekonominiu požiūriu tokioms pat profesinės pensijos kaupimo sutartims, sudarytoms pagal pensijų kasos arba draudimo modelį, minėtosios normos nėra taikomos, nors pats *Rechnungshof* atliekamos darbdavio kontrolės faktas niekaip nesikeičia. Todėl šio kriterijaus naudojimas minėtuose įstatymuose skirtumui tarp teisę į profesinę pensiją turinčių asmenų grupių daryti yra diskriminuojantis *per se* ir negali būti pasitelkiamas diferencijuoti tarp atlyginimų ar profesinių pensijų.
- 21 *SpBegrG*, o po jo ir *NÖ Landesund Gemeindebezügesetz* 24a straipsnis ir ASVG 711 straipsnis buvo priimti išimtinai siekiant suvaržyti anksčiau sudarytas sutartis, kurios dabartiniams Austrijos parlamentarams pasirodė nepriimtinos. Kadangi sutartis dėl profesinės pensijos tiesioginių apibrėžtų išmokų forma turi tik senyvo arba labai seno amžiaus asmenys (jaunesni asmenys profesines pensijas paprastai gauna pagal pensijų kasos modelį), gali būti, kad tai yra netiesioginis diskriminavimas dėl amžiaus.

- 22 Minėtosios Austrijos teisės normos paveikia išimtinai asmenis, turinčius teisę į palyginti dideles pensijas. Todėl gali būti, kad didesnių profesinių pensijų sumažinimas nesant pateisinančio viešojo intereso pagrindo diskriminuoja dėl turtinės padėties.
- 23 Skirtingas požiūris, atsirandantis taikant *NÖ Landesund Gemeindebezüugesetz* 24a straipsnį ir ASVG 711 straipsnį, šiuose įstatymuose niekaip nemotyvuojamas. Tik vyriausybės pastabose, pridėtose prie *SpBegrG* projekto, kaip tikslai yra nurodyta „pašalinti dėl specialių pensijų atsiradusius iškraipymus“ ir „tvariai užtikrinti pensijų išmokų finansavimą“.
- 24 Ieškovas šiuo klausimu pažymėjo gaunantis ne „specialią“ pensiją, o tik profesinę pensiją. Jo teigimu, iš minėtųjų normų nematyti, kokius iškraipymus siekiama pašalinti *NÖ Landesund Gemeindebezüugesetz* 24a straipsniu ir ASVG 711 straipsniu. Nei šiuose įstatymuose, nei prie jų pridėtose pastabose neapibrėžiama, kas yra „iškraipymas“ ir nuo kada jis turi būti preziumuojamas. Ieškovas teigia, kad profesinės pensijos pagal savo pobūdį yra skirtingo dydžio. Ieškovas pensijos kaupimo sutartį sudarė su į biržos sąrašus įtraukta akcine bendrove, ir šią sutartį dabar reikia vykdyti. Minėtaisiais įstatymais priimtų diskriminuojančių priemonių negali pateisinti ta aplinkybė, kad yra asmenų, gaunančių mažesnes profesines pensijas.
- 25 „Pensijų išmokų finansavimą“ atsakovė tvariai užtikrina ir be diskriminuojančių įstatymų, nes yra sukūrusi pakankamus atidėjinius pensijoms mokėti remdamasi vien tik Austrijos visuotinai taikomais įstatymais. *NK AG* verslas yra sėkmingas, ji niekada nėra prašiusi federalinės žemės ar federacijos teisės aktų leidėjo paramos vykdant sutartinius įsipareigojimus, susijusius su profesinių pensijų mokėjimu. Be to, įstatymu nulemtas diskriminavimas ir faktiniu požiūriu negali „tvariai“ užtikrinti pensijų finansavimo.
- 26 *NÖ Landesund Gemeindebezüugesetz* 24a straipsnio ir ASVG 711 straipsnio sukulto skirtingo požiūrio negalima pateisinti ir Direktyvos 2000/78/EB 6 straipsnio 1 arba 2 dalimis. Nei *NÖ Landesund Gemeindebezüugesetz* 24a straipsnis, nei ASVG 711 straipsnis neturi jokio poveikio nei užimtumo politikai, nei darbo rinkai, nei profesiniam mokymui.
- 27 Sąjungos teisei prieštaraujančias nacionalinės teisės normas draudžiama taikyti ir santykiuose tarp dviejų ar daugiau privačių sutarties šalių (žr. 2010 m. sausio 19 d. Teisingumo Teismo Sprendimą *Kücükdeveci* (C-555/07) ir 2005 m. lapkričio 22 d. Teisingumo Teismo Sprendimą *Mangold* (C-144/04)).
- 28 Gali būti, kad *NÖ Landesund Gemeindebezüugesetz* 24a straipsnis ir ASVG 711 straipsnis pažeidžia šias Pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintas pagrindines teises:
- Pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnis – teisė į nuosavybę: pagal minėtuosius įstatymus ekspropriacija vyksta be pagrindo ir be kompensacijos. Susitarimo dėl profesinės pensijos tiesioginių apibrėžtų išmokų forma skolininkas

NÖ Landesund Gemeindebezüegegesetz 24a straipsniu įpareigojamas atskaityti pinigų sumą, kuri pagal sutartį priklauso šio susitarimo kreditoriui, ir turi teisę panaudoti ją savo nuožiūra. ASVG 711 straipsniu pensijos kaupimo susitarimo skolininkui draudžiama, laikantis sutarties, koreguoti pensijos dydį. Nei federacija, nei federalinės žemės atitinkamam pensijos gavėjui nesumoka jokios kompensacijos už šią ekspropriaciją. Be to, šios nuostatos, suvaržydamos atsakovės sutarčių laisvę, pažeidžia ir atsakovės nuosavybės teisę.

- Pagrindinių teisių chartijos 20 ir paskesni straipsniai – draudimas diskriminuoti: minėtieji Austrijos įstatymai pažeidžia Pagrindinių teisių chartijos III antraštinėje dalyje įtvirtintus draudimus diskriminuoti. Apibūdintojo skirtingo požiūrio negalima nei pateisinti viešuoju interesu, nei jis yra objektyviai pagrįstas ar proporcingas. Jis yra naudingas išimtinai pensijos kaupimo sutarties skolininkei (nagrinėjamu atveju – *NK AG*), kuri yra sėkmingai veikianti, į biržos sąrašus įtraukta energetikos ir aplinkos apsaugos srities akcinė bendrovė.

- Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis – teisė į veiksmingą teisinę gynybą: nei *NÖ Landesund Gemeindebezüegegesetz* 24a straipsnyje, nei ASVG 711 straipsnyje nenumatyta veiksmingos teisinės gynybos priemonės, kuria būtų galima tiesiogiai ginčyti sutartyje numatytų profesinės pensijos dalių atskaitymą. Ekspropriacija vykdoma tiesiogiai įstatymu, nesant sukonkretinančio teisės akto, kurį būtų galima užginčyti. Yra tik galimybė pareikšti privatų ieškinį kitai profesinės pensijos kaupimo sutarties šaliai.

29 Klausimas, ar *NÖ Landesund Gemeindebezüegegesetz* 24a straipsnį ir ASVG 711 straipsnį draudžiama taikyti, nes jie prieštarauja Sąjungos teisei, yra svarbus bylai toliau nagrinėti ir į jį turi būti atsakyta prieš tęsiant procesą.